

ŚW. CYPRIAN, BISKUP KARTAGINY

O JEDNOŚCI KOŚCIOŁA

KRAKÓW 2023

www.ultramontes.pl

O jedności Kościoła ⁽¹⁾

ŚW. CYPRIAN, BISKUP KARTAGINY

Ty jesteś opoka, a na tej opoce zbuduję Kościół mój (Mt. 16, 18). Na nim jednym zakłada swój Kościół. Chociaż innym Apostołom równej władzy paszenia owiec udziela, atoli ku zachowaniu jedności ustanowił jedną katedrę, i początek tej jedności wychodzącej od jednego własną powagą stworzył i zatwierdził. Naczelnictwo daje się Piotrowi, aby przez to pokazać, że jest Kościół Chrystusa jeden i jedna w Kościele katedra. Wszyscy Apostołowie są pasterzami, ale jedna jest trzoda którą zgodnie paśli. Kto katedrę Piotra opuszcza, moželi ufać, że jest w Kościele?

Zaiste, powinniśmy tę jedność mocno utrzymywać i bronić, a szczególnie biskupi, aby dowieść jedności i nierozdzielności biskupstwa, tak jak jest jeden nierozdzielny Kościół, chociaż się rozciąga na mnóstwo narodów. Wiele ma promieni słońce, lecz światło jedno; wiele ma gałęzi jedno drzewo, które czerpie jedną siłę z jednego głębokiego korzenia; tak i Kościoła jedna jest głowa, jeden początek, jedna matka, która nas wszystkich rodzi, zachowuje Bogu i przysposabia na synów Królestwa. Nie może ten mieć Boga za ojca, kto nie ma Kościoła za matkę.

Cóż zdoła przeciw jedności chrześcijańskiej żarłoczność wilków? Cieszyć się potrzeba, kiedy występują z Kościoła, bo się ocalają gołębice i owce Chrystusowe od ich srogiej i zaraźliwej zdobyczy. Nie może być razem ciemność ze światłem, walka z pokojem. Nikt nie sądzi, aby dobrzy mogli Kościół opuścić. Wiatr nie unosi ziarna pszenicy, ale czcze plewy są jego igrzyskiem. Pragnę przeto, najmilsi bracia! radzę i namawiam, aby żaden z was nie zginął i aby matka ciała zgodnego ludu zawarła w jednym swym łonie.

Jeden jest Bóg, jeden Chrystus, jeden Kościół, wiara jedna i lud już zrosły w mocną jedność ciała klejem świętej miłości, i nie może się rozdzielić, bo odcięty członek od swego ciała nie może zatrzymać życia.

Cyt. za: *Homiletyka* przez ś. p. JWJX. Ignacego Hołowińskiego Arcybiskupa Mohilewskiego Metropolitę wszystkich rzymsko-katolickich kościołów w Rosyi, Rektora i Profesora rzymsko-katolickiej Duchownej Akademii w Petersburgu ułożona i Alumnom tejże Akademii wykładana w 1855 r., Kraków 1859, ss. 59-61. (a)

(Pisownię i słownictwo nieznacznie uwspółcześiono; ilustracje od red. *Ultra montes*).

Przypisy:

(1) *De unitate ecclesiae*.

(a) Por. 1) Św. Cyprian, Biskup Kartagiński, a) [O modlitwie Pańskiej \(Liber de oratione Dominica\)](#). b) [O śmiertelności \(Liber de mortalitate\)](#). c) [O uczynkach miłosiernych i jałmużnie](#). d) [O cierpliwości](#). e) [O jedności Kościoła katolickiego \(De Catholicae Ecclesiae unitate\)](#).

2) Ks. Jan Badeni SI, a) [Filozof chrześcijański z II wieku, święty Justyn męczennik](#). b) [Święty Cyryl Biskup Aleksandryjski i walka o Bóstwo Chrystusowe w V wieku](#). c) [Życie św. Ignacego Loyoli, założyciela zakonu Towarzystwa Jezusowego](#). d) [Pomnik Giordana Bruno. – Jego życie i pisma....](#) e) [Św. Cyprian Kartagiński i karność Kościoła w III wieku](#).

- 3) *Akta Męczenników. Akta prokonsularne św. Cypriana biskupa i męczennika (Acta Martyrum. Acta Proconsularia Sancti Cypriani Episcopi et Martyris).*
 - 4) Abp Ignacy Hołowiński, *Mistrzowie słowa. Święty Cyprian.*
 - 5) Sac. Andreas Retke, *Patrologiae Compendium scholis accomodatum. – S. Cyprianus.*
 - 6) Josephus Fessler, Episcopus, *Institutiones Patrologiae. Character et doctrina S. Cypriani.*
 - 7) *Pisma mężów Apostolskich, Klemensa Rzymskiego, Ignacego i Polikarpa biskupów, przy tym Dzieje męczeństwa dwóch ostatnich i List do Diogneta.* Z oryginału greckiego przełożył i uwagi przydał biskup Kacper Borowski.
 - 8) F. J. Holzwarth, *Historia powszechna.* a) *Jezus Chrystus, Zbawiciel świata.* b) *Odrodzenie ludzkości.* c) *Ostatnie objawy duchowe starożytnego poganizmu.* d) *Pierwotna literatura chrześcijańska.* e) *Herezje. Gnostycyzm. Ireneusz, Tertulian, Klemens Aleksandryjski, Orygenes.* f) *Manicheizm. Laktancjusz. Arianizm, św. Atanazy, św. Hilary z Poitiers.* g) *Wymowa chrześcijańska w IV wieku. Bazyli Wielki, Jan Chryzostom, Ambroży.* h) *Św. Augustyn. Pelagianizm. Św. Hieronim.*
 - 9) Bp Michał Nowodworski, a) *Literaci pogańscy w pierwszych wiekach chrystianizmu.* b) *Chryścianizm w walce z poganizmem.*
 - 10) Dr. J. Scheiwiller, *Zarzuty pogańskie przeciwko chrystianizmowi, czyli Apologia wiary w pierwszych wiekach.*
 - 11) Ks. Dr Jan Czuj, Profesor Uniwersytetu Warszawskiego, *Patrologia.*
 - 12) Kwintus Septymiusz Florens Tertulian, *Preskrypcja przeciw heretykom.*
 - 13) Św. Fulgencjusz, Biskup w Ruspe, *O wierze czyli o regule prawdziwej wiary do Piotra.*
 - 14) Św. Wincenty z Lerynu, *Pamiętnik (Commonitorium). Rozprawa Pielgrzyma o starożytności i powszechności wiary katolickiej przeciw niezbożnym nowościom wszystkich kacerzy.*
 - 15) Św. Augustyn Biskup, Doktor Kościoła, a) *Pisma katechetyczne. (Początkowe nauczanie katechizmu. Mowa o Symbolu do katechumenów. Wiara, nadzieja i miłość. Wiara i uczynki. Chrześcijańska walka).* b) *Wyznania.*
 - 16) Ks. Piotr Skarga SI, a) *Pierwsze 354 lata historii Kościoła świętego wyjęte z "Rocznych dziejów kościelnych" kardynała Cezarego Baroniusza.* b) *Żywoty Świętych Starego i Nowego Zakonu na każdy dzień przez cały rok.*
 - 17) Ks. Paweł Smolikowski CR, *Sedes vacans (250-251).*
 - 18) Kardynał M. Wiseman, *Fabiola. Powieść z czasów prześladowania chrześcijan w roku 302.*
- (Przyp. red. *Ultra montes*).

HOMILETYKA

przez

ś.p. JWJX. Ignacego Hołowińskiego

Arceybiskupa Mohilewskiego

Metropolity wszystkich rzymsko-katolickich
kościół w Rosyi, Rektora i Profesora rzymsko-
katolickiej duchownej akademii w Petersburgu

ułożona

i

Alumnom téjże akademii wykładana

w 1855 r.

ERAZÓW.

**NAKŁADEM WYDAWNICTWA DZIEŁ KATOLICKICH
NAUKOWYCH I ROLNICZYCH.**

1859.

Czeionkami K. Budweisera.

([HTM](#))

© *Ultra montes* (www.ultramontes.pl)

Cracovia MMXXIII, Kraków 2023